

Cel Programu

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Mińsk Mazowiecki na lata 2026–2035 to plan zmian dla tych części miasta, które najbardziej potrzebują wsparcia. Jego celem jest poprawa jakości życia mieszkańców, ożywienie lokalnej społeczności oraz uporządkowanie i lepsze wykorzystanie przestrzeni miejskiej. Program łączy działania społeczne, kulturalne, inwestycyjne i przestrzenne. Powstał na podstawie analizy sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzennej miasta. Uwzględnia także głosy mieszkańców oraz innych osób i instytucji zaangażowanych w rozwój Mińska Mazowieckiego.

Obszar rewitalizacji

Obszar rewitalizacji został wyznaczony na podstawie analizy danych dotyczących różnych części miasta. Podzielono go na trzy podobszary: **Dworzec**, **Centrum** oraz **Osiedle Warszawska**.

Podobszar 1. Dworzec to miejsce ważne zarówno pod względem komunikacyjnym, jak i wizerunkowym. To właśnie ta część miasta często tworzy pierwsze wrażenie przy wjeździe do Mińska Mazowieckiego. Występują tu problemy związane z jakością przestrzeni, stanem technicznym dworca i jego otoczenia, pustymi lokalami po dawnych usługach, barierami architektonicznymi oraz niedoborem miejsc parkingowych. Mieszkańcy wskazują także na niższe poczucie bezpieczeństwa, obecność problemów takich jak spożywanie alkoholu, zaśmiecanie czy bezdomność oraz niewielką aktywność społeczną i kulturalną. Jednocześnie jest to obszar z dużymi możliwościami rozwoju. Powstaje tu nowa zabudowa, widoczna jest przedsiębiorczość, a ważnym atutem są zabytkowa wieża ciśnień oraz duża liczba obiektów o wartości historycznej.

Podobszar 2. Centrum pełni ważne funkcje miejskie, ale jednocześnie skupia część problemów społecznych i przestrzennych. W tej części miasta widoczny jest wyższy udział osób korzystających z pomocy społecznej, występują problemy związane z nadużywaniem alkoholu, bezpieczeństwem oraz konfliktami wokół terenów rekreacyjnych i sportowych. Zwrócono też uwagę na brak wyraźnego centrum miasta oraz słabe powiązania między przestrzeniami, które mogłyby pełnić funkcje centralne. Jednocześnie centrum ma bardzo duże atuty. Znajdują się tu reprezentacyjne przestrzenie publiczne, zabytkowy park miejski, Pałac Dernałowiczów pełniący funkcję Miejskiego Domu Kultury, rozwinięta infrastruktura sportowa, dobra dostępność części obiektów publicznych oraz tereny, które mogą służyć spacerom i wypoczynkowi.

Podobszar 3. Osiedle Warszawska to przede wszystkim obszar mieszkaniowy, gdzie najważniejsze problemy dotyczą codziennej jakości życia i relacji sąsiedzkich.

Występują tu konflikty związane ze wspólną przestrzenią, parkowaniem i nielegalną zabudową gospodarczą. Widoczny jest także spadek liczby mieszkańców, znaczny udział osób korzystających z pomocy społecznej, zły stan zabudowy socjalnej, obecność osób w kryzysie bezdomności i osób z problemami alkoholowymi, niski potencjał gospodarczy oraz brak atrakcyjnych, ogólnodostępnych miejsc rekreacji. Zauważalny jest również niski poziom aktywności społecznej mieszkańców. Jednocześnie ta część miasta ma potencjał do wzmacniania więzi sąsiedzkich oraz poprawy jakości przestrzeni osiedlowej dzięki działaniom lokalnym i rekreacyjnym.

Cele rewitalizacji i kierunki działań

Program rewitalizacji dla Mińska Mazowieckiego opiera się na równoczesnym wzmacnianiu trzech ważnych przestrzeni życia miejskiego. Chodzi o przekształcenie obszaru dworcowego w przyjazne wrota miasta, ożywienie centrum jako miejsca spotkań, kultury i aktywności społecznej oraz wzmacnianie więzi sąsiedzkich i jakości życia na osiedlu Warszawska.

Dokument opiera się na dwóch celach strategicznych.

Cel strategiczny 1 dotyczy poprawy jakości przestrzeni publicznych oraz tworzenia bardziej zielonego i przyjaznego środowiska miejskiego, które sprzyja spotkaniom mieszkańców, aktywności społecznej i wypoczynkowi. Cel ten obejmuje porządkowanie, zazielenianie i poprawę funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz dostosowanie ich do potrzeb mieszkańców. W jego ramach przewidziano następujące kierunki działań:

- rozwój przestrzeni rekreacyjnych i infrastruktury służącej aktywności mieszkańców,
- wzmacnianie roli przestrzeni publicznych jako ważnych miejsc życia miejskiego,
- rozwój zielonej infrastruktury oraz rozwiązań pomagających miastu lepiej radzić sobie ze skutkami zmian klimatu,
- poprawę dostępności, funkcjonalności i bezpieczeństwa przestrzeni publicznej.

Cel strategiczny 2 dotyczy wzmacniania więzi między mieszkańcami i lokalnej tożsamości poprzez rozwój usług społecznych, kulturalnych i integracyjnych. Obejmuje on rozwój oferty społecznej i kulturalnej, wspieranie integracji mieszkańców, inicjatyw lokalnych i działań animacyjnych oraz wykorzystanie potencjału instytucji kultury i dziedzictwa miasta. W jego ramach przewidziano:

- rozwój infrastruktury i oferty kulturalnej w oparciu o miejskie instytucje kultury i dziedzictwo historyczne,

- wspieranie integracji mieszkańców poprzez animację społeczną i rozwój inicjatyw lokalnych,
- rozwój usług społecznych i wsparcia dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

W części miasta obejmującej **Dworzec** zaplanowano cztery podstawowe przedsięwzięcia. Obejmują one nadanie nowej funkcji zabytkowej wieży ciśnień jako miejsca historii, turystyki i spotkań, stworzenie nowoczesnego systemu informacji miejskiej w rejonie dworca, remont zabytkowego budynku liceum przy ul. Pięknej oraz utworzenie domu spotkań w zabytkowym budynku przy ul. Kościuszki 23.

W **Centrum** zaplanowano trzynaście podstawowych przedsięwzięć. Obejmują one między innymi rewitalizację Placu Stary Rynek, rozwój Centrum Aktywności Lokalnej, modernizację lub budowę boisk w Parku Dernałowiczów, zagospodarowanie części parku od strony kościoła, działania streetworkerskie ukierunkowane na bezpieczeństwo i wsparcie społeczne, rozbudowę monitoringu wizyjnego, rozwój oferty kulturalnej w Miejskim Domu Kultury, utworzenie altany kawiarnianej w parku, zagospodarowanie wód opadowych, budowę kompleksu sportowego, integrację działań społecznych prowadzonych w szkołach i placówkach edukacyjnych, działania edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa oraz budowę oświetlenia na terenie cmentarza komunalnego.

Na **Osiedlu Warszawska** zaplanowano trzy podstawowe przedsięwzięcia. Są to: rozwój przestrzeni rekreacyjnej na Serbinowie, działania animacyjne prowadzone przez dzielnicowego animatora oraz modernizacja placu zabaw przy Przedszkolu Miejskim nr 6.

Dodatkowo w programie przewidziano także przedsięwzięcia wspólne dla wszystkich podobszarów rewitalizacji. Obejmują one organizację wydarzeń kulturalnych i integracyjnych w przestrzeni otwartej, rozwój usług społecznych, program wsparcia osób w kryzysie bezdomności, plan punktowych działań zazieleniających obszar rewitalizacji, rozwój oferty pokazującej historię i dziedzictwo Mińska Mazowieckiego w przestrzeni publicznej oraz poprawę dostępności toalet publicznych.

W skrócie program zakłada równoczesne porządkowanie i ożywianie przestrzeni miejskich, rozwój oferty społecznej i kulturalnej, poprawę bezpieczeństwa, wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz wzmacnianie lokalnej tożsamości.

Oczekiwane efekty realizacji Programu

W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Mińsk Mazowiecki na lata 2026–2035 obszar rewitalizacji ma stać się miejscem bardziej przyjaznym do życia, lepiej urządzonym i bardziej aktywnym społecznie. Zmiany mają dotyczyć jednocześnie przestrzeni miejskiej, usług, relacji społecznych oraz codziennego funkcjonowania miasta. Program ma stopniowo poprawiać warunki życia mieszkańców w częściach miasta objętych rewitalizacją, wzmacniać ich funkcje miejskie oraz pozwalać lepiej wykorzystywać lokalne zasoby i możliwości rozwoju.

W części miasta obejmującej **Dworzec** oczekiwanym efektem jest stworzenie uporządkowanej, estetycznej i bezpiecznej przestrzeni wejściowej do Mińska Mazowieckiego. Ma to być miejsce lepiej skomunikowane, bardziej funkcjonalne i dostępne, a jednocześnie atrakcyjne wizualnie i otwarte na funkcje społeczne, usługowe i turystyczne. Ważnym efektem będzie także lepsze wykorzystanie obiektów historycznych oraz wzmocnienie roli tego obszaru jako miejsca spotkań i ważnego punktu na mapie miasta.

W **Centrum** oczekiwanym efektem jest odzyskanie przez tę część miasta roli prawdziwego serca Mińska Mazowieckiego — miejsca spotkań, aktywności społecznej, kultury, rekreacji i codziennego spędzania czasu. Przestrzeń ta ma stać się bardziej spójna, lepiej urządzona, bezpieczniejsza i lepiej dopasowana do współczesnych potrzeb mieszkańców. Program ma także wzmocnić rolę centrum miasta i lepiej połączyć działania przestrzenne, społeczne i kulturalne.

Na **Osiedlu Warszawska** oczekiwanym efektem jest poprawa codziennych warunków życia mieszkańców, stworzenie lepszych przestrzeni do wypoczynku i integracji oraz odbudowa więzi sąsiedzkich. Ma to być obszar bardziej przyjazny mieszkańcom w różnym wieku, dający większe możliwości aktywnego spędzania czasu i ograniczający ryzyko wykluczenia społecznego. Ważnym efektem ma być również wzrost aktywności mieszkańców oraz poprawa jakości lokalnej przestrzeni rekreacyjnej.